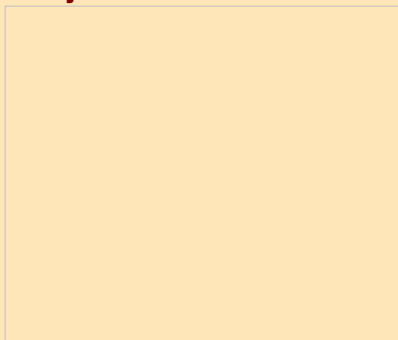

STA SU NOVE VLASTI URADILE NA KOSOVU I METOHIJI, A STA JE PLANIRANO

BEC - Potpredsednik Vlade Srbije Nebojsa Covic izneo je pred Stalnim savetom OEBS u Becu realizovane i planirane aktivnosti srpskih i jugoslovenskih vlasti na jugu Srbije i Kosovu i Metohiji.

Kosovo i Metohija

Uradjeno

Vlasti SRJ i RS pokazale su cvrstu opredeljenost za resavanje krize na Kosovu kroz punu implementaciju Rezolucije 1244 SB UN. Najvisi drzavni funkcioneri pozvali su Srbe sa Kosova da se registruju i izadju na kosovske izbore sa jedinstvenom listom koalicije "Povratak". SRJ i Unmik potpisali su 5. novembra 2001. godine Zajednicki dokument kojim se potvrđuju osnovni principi Rezolucije 1244 i obostrano uverenje da se Rezolucija moze uspesno primeniti jedino zajednickim delovanjem. Konstituisana je Visoka radna grupa sa zadatkom da obezbedi trajan i održiv kooperativan pristup prema oblastima od obostranog interesa i zajednicke brige da bi se osigurale pravovremene i redovne konsultacije i saradnja. U okviru Visoke radne grupe do sada su osnovana radna tela za:

- 1) povratak izbeglih i prognanih
- 2) sudstvo
- 3) nestala lica
- 4) zeleznicu, kao i Zajednicki komitet za policijsku saradnju.

I pored velikih zajednickih napora, jos uvek nisu ostvareni zadovoljavajuci rezultati u pogledu bezbednosti, slobode kretanja, zastite ljudskih prava i interesa Srba i drugih zajednica na Kosovu. Poznato je da je u toku rata isterano, ili izbeglo sa Kosova nekoliko stotina hiljada Albanaca. Svestan sam da je to imalo obelezje etnickog ciscenja, drugim recima, etnickog preobrazaja pokrajine. Nisam, medjutim, uveren da se dovoljno uocava da se posle dolaska medjunarodnih snaga na Kosovo, dogadja inverzan proces etnickog ciscenja srpskog i ostalog nealbanskog stanovnistva. Da bi se zaustavio ovaj proces, moramo sve uciniti da se na Kosovo vrati srpsko, crnogorsko, hrvatsko, muslimansko, goransko stanovnistvo. Od 20. juna 1999. godine od 226.000 izbeglih i raseljenih Srba i nealbanaaca vratilo se samo 126 gradjana. Ovaj pokazatelj u odnosu na pomenute podatke o povratku interno raseljenih lica albanske nacionalnosti na jugu Srbije (za osam meseci 8.982 povratnika) dovoljno govori sam za sebe.

Ukoliko se ovakav proces nastavi, to nedvosmisleno vodi ka stvaranju etnicki cistog Kosova, a time i bitno ugrozava stabilnost regiona.

Predvidjeno

Na Kosovu je potrebno obezbediti u saradnji sa MZ i Unmikom:

- punu implementaciju Rezolucije 1244
- potpunu slobodu kretanja i bezbednost uz postovanje ljudskih prava
- povratak svih raseljenih lica i izbeglica - otklanjanje opravdane zabrinutosti Srba i drugih zajednica za buducnost zivota na Kosovu
- postupanje bez diskriminacije prema svim gradjanima, kao osnova za multietnicko, multikonfesionalno i multikulturno Kosovo
- zastitu prava i interesa Srba i drugih zajednica na Kosovu, ukljucujuci principe iz Rezolucije, suverenitet i teritorijalnu integritet SRJ i Ustavni okvir za privremenu samoupravu
- potvrdu stava da buduci status Kosova ne moze biti promenjen bilo kojom akcijom koju preduzimaju privremene institucije samouprave
- vecu saradnju izmedju Beograda i Pristine uz uspostavljanje iskrenog dijaloga u cilju medjuetnickog pomirenja i normalizacije zivota na Kosovu.
- resavanje pitanja nestalih i kidnapovanih lica
- ekshumaciju i identifikaciju svih posmrtnih ostataka
- etnicki nepristrasno sudstvo kroz povecano prisustvo medjunarodnih sudija i tuzilaca i integraciju srpskih sudija i tuzilaca
- resenje problema pritvoreni Srba, kao i pritvoreni Albanaca u centralnoj Srbiji
- vecu saradnju izmedju Unmika i Republike Srbije u javnom sektoru, privredi, fiskalnom i monetarnom sistemu u cilju sto bolje harmonizacije sa standardima EU
- neotudjivo pravo na zastitu privatne svojine, aktivniji pristup u radu agencije HPD-Habitat

- zastitu spomenika kulture i kulturnih dobara
- odlucniju borbu protiv kriminala i kriminalnih organizacija u oblastima trgovine drogom i belim robljem, pranja novca i svercovanja oruzja, kroz bolju koordinaciju, razmenu informacija i saradnju
- borbu protiv terorizma
- zastupljenost Srba u kosovskoj policijskoj sluzbi, tako da sve zajednice mogu imati poverenje u profesionalne i multietnicke policijske snage
- multijezičku i multietničku administraciju kroz zastupljenost Srba i drugih zajednica u privremenim institucijama samouprave proporcionalno njihovoj zastupljenosti u Skupstini Kosova
- funkcionisanje struktura lokalnih zajednica u kojima ce zastupljenost Srba drugih zajednica biti proporcionalna njihovoj zastupljenosti u opstinskim skupstinama
- obrazovanje srpske zajednice na srpskom jeziku od osnovne skole do univerziteta i odgovarajucu kompatibilnost nastavnih programa obrazovnih struktura Srba na Kosovu sa obrazovnim sistemom Republike Srbije
- aktiviranje svih privrednih i javnih potencijala u funkciji uposljavanja velikog broja nezaposlenih stanovnika Kosova
- sirenje informacija, ukljucujuci i SRJ, i medija usmerenih na srpsku zajednicu na Kosovu uz osnivanje novih nezavisnih televizijskih i radio stanica - otvaranje kancelarija Koordinacionog centra Vlade SRJ i Vlade RS na usaglasenim lokacijama na Kosovu. Za sve ovo potreban je jos visi nivo saradnje izmedju Unmika, SRJ i RS, kao i bolja i veca koordinacija dve misije OSCE koje treba da saradjuju na resavanju citavog niza problema.

Narocito je vazno da se u saradnji sa OEBS i Unmikom na jesen 2002. godine organizuju izbori za lokalne vlasti - opstine na Kosovu.

Potpuno smo opredeljeni za saradnju sa novim sefom misije OEBS na Kosovu, gospodinom Paskalom Fieskom, i ocekujemo uspostavljanje potpune koordinacije i sinhronizacije sa misijama OEBS u Beogradu i Pristini. Od izuzetne vaznosti za regionalnu bezbednost je povezivanje i potpuna saradnja misija OEBS u Jugoslaviji (Beograd i Pristini) sa misijama OEBS u Makedoniji i Albaniji. Vlasti SRJ i Srbije su opredeljene za punu saradnju i podrsku novom specijalnom predstavniku gen. sekretara UN, g. Stajneru na implementaciji Rezolucije i sprovođenju Zajednickog dokumenta. Potrebno je da zajednickim naporima deblokiramo proces stvaranja privremenih institucija samouprave na Kosovu u cilju obrazovanja multietnicke vlade strucnjaka, a ne politickih lidera. Neophodan je dijalog svih predstavnika etnickih zajednica uz prisustvo Unmika i SRJ, koje bi medjusobno garantovale slobodu kretanja, bezbednost, povratak raseljenih i prognanih, imovinsku sigurnost i iskrenu opredeljenost ka izgradnji multietnickog Kosova, bez prejudiciranja konacnog statusa.

Jako je vazno da se u Makedoniji obezbedi stabilnost i mir, uz ocuvanje teritorijalnog integriteta i suvereniteta. Neophodna je puna implementacija Ohridskog sporazuma, produzetak mandata NATO snagama nakon 26. marta, povlacenje specijalnih jedinica "Lavovi" u kasarne i njihova obuka od strane OEBS i drugih medjunarodnih organizacija, zakon o amnestiji u koji bi se ukljucili rokovi za predaju oruzja i napustanje bespravno zauzete imovine, raspisivanje izbora, granicna i prekogranicna sigurnost koju treba posmatrati u regionalnom kontekstu, a u cilju sprecavanja multietnickog kriminala i terorizma. Na sve probleme izazvane nasiljem potrebno je da primenimo regionalni pristup i zato mislim da treba razmisliti da li su se stekli uslovi za formiranje radne grupe za bezbednost na Balkanu u okviru OEBS. Sigurno ne bismo dosli do rezultata do kojih smo dosli na jugu Srbije da nismo imali podrsku OEBS i ostalih medjunarodnih organizacija. Zato nam je neophodna vasa iskrena pomoc i podrška u projektima: multietnicke policije, reforme medija, stalnom mehanizmu pracenja sprovođenja plana, jacanju nezavisnost sudstva, borbi protiv korupcije i kriminala, ostvarivanju vece saradnje sa kancelarijom OEBS na Kosovu. Isticem, takodje, da su aktivnosti misije OEBS u SRJ znacajno doprinele i doprinose stabilizaciji ekonomske situacije u zemlji, jer je vladavina zakona i sudstva preduslov za jacanje privrede i investiciona ulaganja.

Uoci dolaska novog sefa Civilne misije UN za Kosovo i Metohiju

SVE OCI UPRTE U MIHAELA STAJNERA

Pristina, 11. februara

Personalne promene na celu Unmika, odnosno postavljanje sefa civilne misije UN na Kosovu i Metohiji Mihaela Stajnera (52) mnogi vide kao rasplet krize na kosovskoj politickoj sceni. Ovaj bečki djak sa velikim balkanskim iskustvom i ministar u Srederovoj vladi, koga su visokotirazni nemacki dnevници ocenili kao "malog Kisindzera", dolazi posle dvomesečnog vakuuma, nakon iznenadne ostavke Hansa Hekerupa.

Tokom dvomesečne pauze, posle odlaska Hekerupa, cije je mesto zauzeo Carls Brejsou, zamenik specijalnog predstavnika generalnog sekretara UN, usledilo je samo konstituisanje parlamenta Kosova i Metohije, ali ne i usaglasavanje stavova sto se tice uspostavljanja privremenih institucija vlasti i njenog funkcionisanja.

Glavni krivci za postojeće stanje

Glavni krivci za ovakvo stanje, kako se moglo i videti, jesu lideri tri vodeće albanske političke partije u kosmetskom parlamentu, olicene u lideru Demokratskog saveza Kosova Ibrahimu Rugovi, lideru Demokratske partije Kosova Hasimu Taciju i prvom coveku Alijanse za buducnost Kosova Ramusu Haradinaju.

Treća po vaznosti politička grupacija u parlamentu, srpski koalicioni blok "Povratak", sve vreme ostala je po strani, jer je politički prvaci albanskih partija izgleda nisu videli kao relevantnog partnera.

Dolazak Mihaela Stajnera i srpska i albanska strana ocenjuju kao dolazak coveka koji ce resiti političku krizu u Skupstini i na Kosovu i Metohiji. Obe strane su uverene da ce on biti objektivniji i hrabriji od svojih prethodnika Bernara Kusnera i Hansa Hekerupa.

Tri vodeće političke albanske partije, kako ocenjuju albanski mediji, uglavnom pozitivno reaguju na dolazak Stajnera i izrazavaju određena očekivanja. Tako Demokratski savez Kosova Ibrahima Rugove očekuje da će Stajner pomoći u demokratizaciji Pokrajine i da će doprineti ekonomskom jačanju regiona. Portparol te partije Kolj Berisa podseca da je kosovska privreda u kolapsu, da fabrike ne rade, da su radnici bez posla. Berisa očekuje da će novi šef civilne misije UN pomoći privrednom razvoju regiona i da će Kosovo biti i politički i ekonomski približeno Evropi. Druge dve opozicione partije kosovskih Albanaca imaju gotovo isti stav.

Partije Hasima Tacija i Ramusa Haradinaja izrazavaju očekivanja da će Stajner pomoći da se do kraja dovede započet proces formiranja kosovskih institucija i da će Kosovo, kako naglasavaju, napokon dobiti "vladu nacionalnog jedinstva". Portparol Alijanse za budućnost Kosova Bujar Dugoli kaže da to treba da bude prioritet Stajnera, jer će na taj način, kada institucije budu formirane, i samom Unmiku biti lakše da izvrši svoje zadatke na Kosovu i Metohiji.

Srbi očekuju bezbedan život

Na drugoj strani, velika očekivanja postoje i kod Srba na Kosmetu. Šef koalicionog srpskog bloka "Povratak" Rada Trajković ocenjuje i nada se da će Stajner biti bolji od svojih prethodnika i očekuje da će se u potpunosti pridržavati Rezolucije 1244, uverena je da će Srbima obezbediti elementarne uslove za bezbedan život: slobodu kretanja, masovniji povratak, rasvetljavanje sudbine kidnapovanih i nestalih. Rada Trajković se takođe nada da će Stajner ojačati poziciju na relaciji Unmik- Beograd.

Član srpske koalicije "Povratak" Nenad Radosavljević smatra da će se dolaskom Stajnera "napokon raskrstiti sa ekstremistima na obe strane, ukoliko se bude zelelo da Kosovo i Metohija budu deo Evrope". To je, zaključio je, i osnovni zadatak mirovne misije u južnoj srpskoj pokrajini. Radosavljević kaže da neke stvari moraju da se zaborave i da se preko njih mora preći.

Biljana Radomirović

STAJNER: PRVI ZADATAK FORMIRANJE VLADE KOSOVA

NjUJORK 09.02.2002 (Tanjug) - Novi šef UNMIK Mihael Stajner, koji preuzima dužnost celnika Civilne misije UN na Kosovu 14. februara, izjavio je da će njegov prvi posao biti rešavanje sadašnje političke krize između albanskih partijama odnosno izbor vlade u toj srpskoj pokrajini.

Juce u Pristini

POTPISANI PROTOKOLI ZA RASVETLJAVANJE SUDBINE NESTALIH

Predstavnici Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju i UNMIK-a juče su u Pristini potpisali tri protokola čiji je cilj da se, u saradnji sa UNMIK-om, što pre rasvetli sudbina nestalih na području Kosova i Metohije, saopšteno je iz Koordinacionog centra.

Članovi Koordinacionog centra Svetislav Djurdjević i Gvozden Gagić su sa predstavnicima UNMIK-a, u okviru radne grupe ovog centra i UNMIK-a za nestala lica, potpisali protokole o razmeni forenzičkih eksperata i ekspertiza, prekograničnoj repatrijaciji i identifikaciji posmrtnih ostataka i zajedničkim verifikacionim timovima za skrivene zatvore. U saopštenju se navodi da je dogovoreno da se učesce Međunarodne komisije za nestala lica utvrdi naknadno, tako što bi protokolarno pismo potpisali predstavnici Koordinacionog centra, UNMIK-a i te komisije.

Zakonski predlog republike Vlade

MATICNE KNJIGE SA KOSOVA I METOHJE U SRBIJI

Amandmanima na predlog dopune Zakona o maticnim knjigama, koje je juče dostavila Skupštini Srbije na odlučivanje, republička vlada predložila je da maticne knjige za područje Kosova i Metohije vode organi Nisa, Kragujevca, Kraljeva, Krusevca, Jagodine, Vranja i Leskovca.

Tako bi organi grada Nisa evidentirali maticne podatke građana opština Pristina, Podujevo, Glogovac, Obilić, Lipljan i Kosovo Polje, Kragujevca za opštine Pec, Istok i Klina, Kraljeva za opštine Kosovska Mitrovica, Srbica, Zubin Potok, Vucitran, Zvečan i Leposavić.

Maticne knjige za građane Prizrena, Orahovca, Suve Reke i Gore vodice se u opštini Krusevac, Djakovice i Decana u opštini Jagodina, Gnjilana, Vitine, Kosovske Kamenice i Novog Brda u Vranju, a Urosevca, Kacanika, Stimlja i Strpca u Leskovcu.

Vlada je takođe predložila parlamentu da usvoji i rešenje po kojem će ubuduće podaci o rođenju, zaključenju braka i smrti, za državljane SFRJ koji su imali državljanstvo druge republike te federacije ili su bili državljani druge države nastale na teritoriji bivše SFRJ, a u međuvremenu su stekli jugoslovensko državljanstvo, biti upisani u maticne knjige prema mestu svog prebivališta.

Istraga haskog tribunala o Kosovu i Metohiji

POKRENUT PROCES SVEDOCENJA O ZLOČINIMA NAD SRBIMA

Predstavnici haskog suda u Beogradu juče su u razgovoru sa delegacijom Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju saopstili da je "pokrenut proces svedocenja o zločinima počinjenim nad Srbima" na Kosovu i Metohiji i da je tribunal preduzeo mere za gonjenje počinilaca ovih zločina.

U saopštenju Koordinacionog centra navodi se da je na sastanku pokrenut niz pitanja koja se tiču nestalih na Kosovu i Metohiji i da je dogovoreno da delegacija Koordinacionog centra pregleda u Hagu dokumentaciju koju poseduje haski tribunal o nestalima.

U razgovoru su učestvovali predsednik i članovi Centra Nebojša Čović i general Svetislav Djurdjević i potpukovnik

Gvozden Gagic, predstavnik Udruzjenja porodica nestalih i kidnapovanih sa Kosova i Metohije i sef kancelarije haskog suda u Beogradu Dejan Mihov i sef Odeljenja za istrage Kancelarije tuzioca u Hagu Patrik Lopez-Terez.

Najava Olivera Ivanovica, clana Predsednistva Skupstine Kosova i Metohije

POVRATAK U OSOJANE JE KLJUC AKCIJE

Jagodina, 9. februara (Beta)

Clan Predsednistva Skupstine Kosova Oliver Ivanovic najavio je danas da ce Srbija i Jugoslavija u prolece maksimalno pomoci brzu izgradnju kuca Srbima koji su se vratili u metohijsko selo Osojane.

Za 125 Srba koji su se avgusta prosle godine vratili u Osojane kod Istoka do sada je izgradjeno 18 kuca a u toku je gradnja jos deset.

Ivanovic je jagodinskoj TV "Palma plus" rekao da je za vlasti u Beogradu i kosovske Srbe osojanska dolina "kljucna tacka povratka svih Srba u severni deo Metohije".

U opstinama Istok i Klina zivelo je preko 10.000 Srba a interesovanje za povratak na taj prostor je veliko, pa bi zato, smatra Ivanovic, bilo nuzno da se preko poljoprivrede i podizanja malih proizvodnih pogona Srbima obezbede i ekonomski uslovi za povratak.

Ivanovic je kritikovao medjunarodnu zajednicu koja je od svog prisustva na Kosovu, u protekle dve i po godine, u povratak Srba ulozila sredstva za izgradnju 56 kuca, dok je za u isto vreme obnovila ili sagradila 35.000 kuca za potrebe Albanaca.

"Medjunarodna zajednica je priznala da je to greska i nepravda prema Srbima, ali to priznanje ne moze da pomogne nasim sunarodnicima da imaju krov nad glavom", zakljucio je Ivanovic.

NOVICKI TRAZI OD ALBANACA DA PRESTANU SA NAPADIMA

Prizren - Ombudsman na Kosovu Marek Antoni Novicki pozvao je gradjane Prizrena da prestanu sa napadima i svakodnevnim uznemiravanjem Milosa Nekica, jednog od preostalih Srba u tom gradu. Navodeci da je apel, jedini nacin kojim moze da utice na Albanace u Prizrenu da postede Nekica svakodnevnih nepravilnosti, Novicki navodi da ovaj Srbin vec dve godine zivi sam, zatvoren u svojoj kuci. Novicki u pismu gradjanima Prizrena navodi da okolnosti u kojima Nekic od 1999. godine zivi, tesko mogu da se nazovu zivotnim.

Nekic "je zabarikadiran u svojoj kuci, nema mogucnosti da je napusti ni zbog najosnovnijih razloga - kao sto su kupovanje hrane, dobijanje medicinske zastite, niti da popije soljicu kafe u lokalnom kaficu", istice Novicki. On postavlja gradjanima Prizrena vise pitanja: Zasto Nekic zivi na taj nacin?, Da li vi, stanovnici Prizrena smatrate da, starcu od 73 godine ne moze biti dozvoljeno da ima normalan zivot u vasem gradu, ukoliko nije iste etnicke pripadnosti kao vi? Ombudsman na Kosovu otvoreno kritikuje to sto mladi ljudi koji pohađaju medicinsku srednju skolu u blizini, smatraju da je bacanje kamenja preko zida Nekicevog dvorista, u nadi da ce ga povrediti ili osetiti njegovu kucu, "njihov dnevni ritual". (Beta)

VIŠE SRBA SA KOSOVA IZDRŽAVA KAZNU ZATVORA BEZ OSNOVA

BEOGRAD 09.02.2002 (Blic) - Pristinski advokat Zivojin Jokanovic izjavio je danas da na Kosovu trenutno više Srba izdržava zatvorsku kaznu, iako su, naglasio je on, potpuno nevini. Pravosudne presude za nekolicinu kosovskih Srba izrecene su, rekao je Jokanovic na konferenciji za novinare u Beogradu, "na osnovu laznog svedocenja Albanaca". Takva pojava, dodao je Jokanovic, prisutna je na Kosovu od jula meseca 1999. godine, od dolaska medjunarodnih civilnih i vojnih vlasti. Jokanovic je ocenio da su "decenijama generacije Albanaca na Kosovu indoktrinirane protiv Srba, Srbije i Jugoslavije i da ne cudni sto se danas na sudjenjima kosovskim Srbima pojavi i po 100 albanskih svedoka sa laznim iskazima".

POVRATAK OSUDIO PONASANJE UNMIK-a U MITROVICI I STRPCU

PRISTINA 09.02.2002 (Blic) - Koalicija "Povratak" osudila je danas stav i ponasanje UNMIK-a zbog ukidanja Skupstine opstine u severnoj Mitrovici i dovodjenja Albanaca na celo lokalne uprave u Strpcu, zahtevajuci istovremeno da UNMIK preispita sporne odluke ili da "probleme resi zajednicki na najvisem nivou". U reagovanju koalicije "Povratak" ocenjuje "da pokusaji UNMIK-a da nametne resenje koje nije u skladu sa principima demokratije, pravima i interesima svih zajednica na Kosovu i Metohiji, dodatno otezavaju napore u otpocinjaju nove faze u implementaciji Rezolucije 1244 Saveta bezbednosti UN i realizaciji zajednickog dokumenta SR Jugoslavija - UNMIK-a".

Miroslav Solevic na TV Leskovac

IDEMO KUCI PO SVAKU CENU

Leskovac - Miroslav Solevic, predsednik Skupstine Udruzjenja Srba sa Kosova i Metohije "Kucni prag", ponovio je u kontakt emisiji TV Leskovac najavu da ce krajem maja ili pocetkom juna oko 100.000 Srba krenuti prema administrativnoj granici sa Kosovom.

On je kazao da ce pored akcije pod nazivom, "Hocemo kuci" biti pokrenuta i medijska akcija kojom ce se evropskoj i svetskoj javnosti prezentovati "realna slika o Srbima".

- Ovo sto mi pripremamo ima nacionalni znacaj i spada u akcije visokog rizika. Idemo kuci po svaku cenu. Iz pravca Makedonije, Srbije i Crne Gore prema Kosovu zatvoricemo sve puteve. Nastupacemo gandijevski, nenasilno, niko od nas nece smeti da poseduje licno naoruzanje.

Ispred nas ce se pojaviti Unmik i Kfor od kojih cemo traziti da nam obezbede prolaz ali oni ce sigurno reci kako ne mogu

da nam garantuju bezbednost. Medjutim, oni su po Rezoluciji 1244 duzni su da nam garantuju i prolaz i bezbednost, kao i povratak kucama, kazao je Miroslav Solevic.

On je istakao da ovo udruzenje ima i uveravanje Rade Trajkovic, sefa poslanickog kluba koalicije Povratak, da ce 22 poslanika iz kosovskog parlamenta tada doći na administrativnu granicu i objasniti medjunarodnim snagama da je legitimno pravo Srba povratnika da odu svojim kucama.

Solevic je najavio da ce njegovo udruzenje traziti od Vlade Srbije da sastavni deo dokumentacije za predstojeci popis stanovnistva bude i jedan dopunski list kojim bi se registrovali iseljenici sa Kosova i njihovi potomci.

- Podaci poslednjeg regularnog popisa pre izbijanja Drugog svetskog rata, poklapaju se sa procenama albanskih autora i kazuju da je tada na prostoru Kosova i Metohije zivelo 440.000 pravoslavni i 440.000 muhamedanaca. Od sestog aprila 1941. do danasnjih dana na sceni je stalna politika progona Srba i mi cemo zato 6. aprila obeleziti u Beogradu taj datum kao pocetak politike progona, kazao je Solevic najavljujuci da ce od medjunarodnih faktora koji su u ovome ucestvovali biti trazena naknada stete na ime porodica i pojedinaca.

Z. Rakic

Americka kancelarija u Pristini, Sektor za odnose sa javnoscu

Saopštenje za stampu

MEDJUNARODNA ZAJEDNICA PODRZAVA VLADAVINU ZAKONA I AKCIJE UNMIK-a I KFOR-a

Pristina 6 februar 2002- Kancelarije za vezu Sjedinjenih Drzava, Evropske Unije, Nemacke, Francuske, Italije, Danske i Britanije potpuno podrzavaju napore UNMIK-a i KFOR-a u njihovom mandatu odrzavanja reda i mira na Kosovu. Uspostavljanje vladavine zakona je jedan od glavnih prioriteta. Ono jeste kamen temeljac na kojemu je izgradjena osnova demokratskog Kosova. Ako ce Kosovo da se uspostavi kao drustvo na osnovama demokratskih ideala i postivanju zakona, Kosovari mora da budu spremni da osude kriminalitet - bez obzira ko je izvršilac zlocina ili zrtva. Trojica skoro uhapsenih muskaraca su pod sumnjom da su izvršili zlocine protiv njihovih sugradjana Albanskih Kosovara. Ovi pojedinci ce imati priliku da se brane od optuzbi na sudu pravde.

Kao prijatelji Kosova, mi zelimo da prenesemo u najjacem smislu da ova hapsenja nisu uperena protiv bilo koje organizacije. UNMIK je veoma jasno obznanio da ova hapsenja "nisu uperena protiv organizacija kojih su oni bili clanovi u to vreme, ili onih organizacija u kojima su oni trenutno zaposljeni". Ova tri pojedinaca su uhapseni zbog tvrdnji o onome sta su oni uciniili kao pojedinci, o delima koja su suprotna svim prihvatljivim standardima i ponasanju i suprotna zakonima. Osnovni elemenat demokratije je da niko nije iznad zakona i da je svako podlezan vladavini zakona. Mi necemo tolerisati kulturu nekaznjavanja.

Molimo sve one koji imaju informacije o ovim slucajevima ili bilo kojim drugim zlocinima da podele te informacije sa organima za borbu protiv kriminala. Neprihvatljivo je da bilo koji pojedinac ili grupa sprecava primenu vladavinu zakona na Kosovu kroz zaplasivanja svedoka ili ostalih.

TROJICA CLANOVA BIVSE OVK OSUMNJICENI ZA SEST UBISTAVA

Pristina, 9. februara (Beta)

Trojicu nedavno uhapsenih pripadnika bivse Oslobojilacke vojske Kosova medjunarodno pravosudje u Pokrajini sumnjici za sest ubistava albanskih civila 1998. i 1999. godine, rekao je danas agenciji Beta sef UNMIK-ovog pravosudja Zankristijan Kadi.

Kadi nije mogao da precizira za koliko su otmica i fizickih napada osumnjicena tri nekadasnja pripadnika rasformirane OVK, koji se u pritvoru nalaze od 28. januara 2002.

Datum pocetka sudskog procesa u njihovom slucaju jo nije odredjen, a u toku su sudska istraga i predprocesna saslanja, kazao je Kadi.

Nakon hapsenja, Ljatifu Gasiju, Naimu Kadriju i Nazifu Muhametiju odredjen je pritvor od mesec dana.

Njihovo hapsenje izazvalo je niz protesta i demonstracija sirom Pokrajine.

Protest oko 5.000 Albanaca u Pristini

TRAZE OSLOBADJANJE TRI PRIPADNIKA OVK

Pristina, 8. februara (Tanjug)

Nekoliko hiljada kosovskih Albanaca okupilo se danas u Pristini, trazeci pustanje iz zatvora tri bivsa pripadnika Oslobojilacke vojske Kosova koje su policijske snage UN uhapsile na osnovu optuzbi za ratne zlocine.

Protesti su bili mirni, ali je grupa od oko stotinu gradjana, uglavnom mladjih Albanaca, bacala kamenje na prostorije policije UN i lokalnih policijskih snaga, kao i na civile koji su sedeli u basti jednog hotela.

Portparol policije Civilne misije UN na Kosovu Derek Cepel izjavio je da su demonstranti uzvikivali slogane protiv UNMIK-a i trazili hitno oslobadjanje trojice Albanaca, prenosi nemacka agencija DPA.

Prema agenciji Asosijeted pres, na danasnjim protestima ucestvovalo je oko 5.000 ljudi.

Talas protesta protiv UNMIK-a prosirio se Kosovom i Metohijom prosle nedelje kada su pripadnici medjunarodnih policijskih snaga uhapsili Latifa Gasija, Naima Kadriua i Nazifa Mehmetija, na osnovu optuzbi da su pocinili ratne zlocine nad albanskim civilima na Kosovu i Metohiji u periodu od septembra 1998. do juna 1999. godine.

U DEMONSTRACIJAMA POVREDJENA TRI PRIPADNIKA UNMIK-A I DVE ZENE

Pristina, 8. februara (Tanjug)

U protestima nekoliko hiljada kosovskih Albanaca koji su se danas okupili u Pristini, zahtevajuci pustanje iz zatvora tri bivsa pripadnika Oslobođilacke vojske Kosova (OVK), uhapsena na osnovu optuzbi za ratne zlocine, lakse su povredjena trojica pripadnika UNMIK-a, kao i dve zene.

Grupa od oko stotinu demonstranata, uglavnom mladjih Albanaca, bacala je kamenje na pripadnike lokalne policije i UNMIK-a, kao i na ljude koji su sedeli ispred hotela "Ilirija", medju kojima su povredjene dve zene, potvrdili su UNMIK i predstavnik tog hotela.

Kako prenosi agencija AP, osteceno je i jedno policijsko vozilo, a stakla na hotelu su demonstranti polupali kamenjem i ciglama, iritirani sto im se u protestu nisu pridruzili i ljudi koji su tu sedeli.

"Ovo je izuzetno tuzno i nepotrebno", rekao je predstavnik za stampu misije UN na Kosovu Sajmon Hejzlok.

Pre nego sto su se razisli, demonstranti su uzvikivali ime OVK i slogane protiv UNMIK-a, zahtevajuci da njegovi pripadnici napuste Kosovo.

Ovo je cetvrti protest otkako su pripadnici UNMIK-a i Kfora, 28. januara, uhapsili Albance Latifa Gasija, Naima Kadrijua i Nazifa Mehmetija, na osnovu optuzbi da su pocinili ratne zlocine nad albanskim civilima na Kosmetu u periodu od septembra 1998. do juna 1999. godine.

Posle protesta Albanaca u Pristini

KOSOVU PRETI LOM DRUSTVA

Pristina, 9. februara. Albanska stampa na Kosovu ocenjuje danas da se tokom jucerasnjih nemira u Pristini, na demonstracijama Albanaca nezadovoljnih hapsenjem trojice pripadnika bivse Oslobođilacke vojske Kosova, dogodio najozbiljniji konflikt sa predstavnicima medjunarodne zajednice od dolaska njenih misija u pokrajinu, pre dve i po godine. Najtiraniji albanski dnevnik "Koha ditore" pise da su protesti ispred nacionalnog pozorista u centru Pristine poceli mirno a da su završeni "aktima nasilja".

U nemirima su povredjeni gradjani, policajci i novinari a polupano je vise policijskih vozila, kao i stakla i inventar hotela "Kosovski bozur".

Dnevnik konstatuje da su parole sa demonstracija protiv UNMIK-a i Kfora "losa usluga" vecinskom narodu na Kosovu. Izdavac "Koha ditore" Veton Suroi u tekstu pod naslovom "Falanga u Pristini" navodi da u postojecem institucionalnom, bezbednosnom i politickom vakuumu na Kosovu postoji strah da ne nastupi "lom drustva".

Dnevnik "Zeri" istice da je masa demonstranata demolirala nekoliko lokala i kamenovala policiju UNMIK-a u centru Pristine.

Organizacioni odbor za proteste se prema pisanju lista "Zeri" ogradjuje od izgređnika tokom jucerasnjih protesta, najavljujuci nova okupljanja sirom Kosova i insistiranje da trojica uhapšenih pripadnika bivse OVK budu oslobođeni.

"Zeri" u komentaru istice da za jucerasnje nasilje u Pristini nema i ne moze biti opravdanja i poziva kosovske politicare da je sada red na njih, da i oni to javno kazu".

Na Kosmetu moguc sukob izmedju Albanaca i Kfora

NEZADOVOLJNI POTEZIMA ADMINISTRACIJE UNMIKA

BEOGRAD - Jaz izmedju Unmikove administracije i kosmetskih Albanaca se produbljuje. Demonstracije koje sirom ove pokrajine organizuju Unija nezavisnih studenata i veterani "OVK" povodom hapsenja trojice bivših pripadnika ove teroristicke organizacije, osumnjiceni za zlocine protiv Srba, u Pristini se tumace kao vrhunac nezadovoljstva Unmikovom administracijom. Strahuje se da bi ovo moglo da pokrene talas nasilja usmeren prema pripadnicima Unmika i Kfora. Tim pre sto je u petak prilikom demonstracija u Pristini povredjeno sestoro medjunarodnih policajaca.

Strah od novih sukoba je veliki. Na ovo upozoravaju i u DSK -u Ibrahim Rugove, koji kritikuju organizovanje protesta.

Ocena rukovodstva ove partije, poznate po svojim umerenijim stavovima, je da postoje drugi nacini za izrazavanje nezadovoljstva. Pritom DSK upozorava da bi pogorsanje odnosa gradjana Kosova i Unmika bilo fatalno za ove prve.

Izvori "Glasa" iz Pristine tvrde da iza ovih protesta stoje nekadasnji lideri "OVK", Hasim Taci, Ramus Hajradinaj i Agim Ceku, za cije ratne zlocine bi mogao da se zainteresuje i Haski tribunal.

DPK Hasima Tacija smatra da se Unmik poneo "besmisleno" jer nema mandat da istrazuje ratne zlocine koji su u nadležnosti Haskog tribunala. Ocena AZBK Ramusa Hajradinaja je da je gnev gradjana posledica ranijih propalih pokusaja istrage u slucajevima poput onog u Merdaru i izrazava nadu da do pogorsanja odnosa Albanaca i Unmika nece doći.

Obavezna najava mitinga

Administracija Unmika saopstila je juce pravilnik organizovanja protestnih javnih okupljanja na podrucju Kosova i Metohije. Organizatori protestnih marseva ili demonstracija dužni da, u cilju odrzavanja javnog reda, sva okupljanja najave 48 casova ranije policiji Unmika, kao i da naznace svrhu, datum, vreme, mesto okupljanja i ime jedne osobe zaduzene za vezu sa policijom. Ukoliko bilo ko ne ispuni navedene uslove, bice mu u roku od 24 casa pre zakazanog skupa javljeno da se predvidjeno okupljanje nece odrzati.

Premijer bivse kosovske vlade u egzilu vraca se na politicku scenu

BUJAR BUKOSI FORMIRA NOVU STRANKU

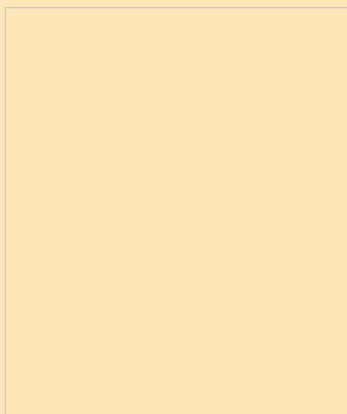
Pristina - Premijer bivse kosovske vlade u egzilu Bujar Bukosi, jedan od osnivača Demokratskog saveza Kosova, formirace novu politicku stranku, pise pristinska stampa.

Bukosi je pristinskom dnevniku Koha ditore rekao da je to "jedna od mogucih opcija", a dnevnik Zeri navodi da je potvrdila te vesti stigla iz diplomatskih izvora u Pristini. Medjunarodne diplomate su, kako se saznaje, jos pre izvesnog vremena

Bukosiju sugerisale da osnuje sopstvenu stranku, ali on sam kaze da ce ka da se za to stvore uslovi. Zeri ocenjuje da bi stranka Bujara Bukosija zapravo bila frakcija ciji je izvor u Demokratskom savezu Kosova. Bujar Bukosi je po uspostavljanju pluralizma u bivsoj SFRJ zapocео karijeru u DSK, a potom je postao premijer kosovske vlade koja je vise godina delovala u inostranstvu. Bukosi je poznat kao jedan od kljucnih ljudi DSK, ali i protivnik politike predsednika te stranke Ibrahima Rugove. Bukosi je, prema pisanju Zerija, u vreme egzila bio blizak sa frakcijom koju je predvodio Hidajet Hisenija, koja se potom odvojila u samostalnu stranku. Bukosi je ostao u DSK, ali nije bio mecu njegovim istaknutijim clanovima. O njegovom neslaganju sa vrhom stranke govori cinjenica da nema nijednu funkciju u DSK i da nije bio na listi kandidata za poslanike Skupstine Kosova i Metohije. Bujar Bukosi je na celu nevladine organizacije "Unija fondova republike Kosova" koja je najvise angazovana u obnovi nekoliko ratom razorenih sela na Kosovu. (Beta)

Svetski terorista br. 1 i Taci drugari sedam godina

BIN LADEN FINANSIRAO USTANAK PROTIV SRBA

BEOGRAD - Kosmet je, uz Albaniju posle dolaska Kfora juna 1999. godine, postao najveći evropski centar organizovanog kriminala, meka za trgovce drogom, oruzjem, automobilima, belim robljem... Juzna srpska pokrajina, istovremeno, postala je i steciste terorista iz islamskih zemalja.

Strane obavestajne sluzbe, medju kojima i americke, raspolazu podacima o sprezi nekadasnjeg lidera "OVK" Hasima Tacija s Bin Ladenom. Nekadasnji sef albanske obavestajne sluzbe Fatos Klosi potvrdio je da je Bin Laden boravio u Albaniji devedesetih godina, gde je organizovao kampove za obuku terorista OVK. Podatke o sprezi Tacija s Bin Ladenom ima i kandidat za predsednika Kosova, lider

DSK-a Ibrahim Rugova. Posle proglašenja izbornih rezultata, Rugova je obećao da će obelodaniti dokaze o terorističkoj delatnosti svog političkog protivnika.

"Druženje" Tacija i Bin Ladena pocelo je 1996. godine. Izvori "Glasa" navode podatak da je od 1996. do 2001. godine u poslove vezane za razne kriminalne radnje na Kosmetu Bin Laden uložio oko 200 miliona dolara. Sav novac isao je, a nasi izvori tvrde da jos ide, preko gradjevinskog trgovinskog preduzeca u Albaniji koje zaposljava 500 ljudi. Preko ovih "gradjevinaca" finansirana je i borba albanskih terorista protiv jugoslovenskih snaga bezbednosti od 1996. do 1999. godine, u kojoj su ucestvovali, kao borci ili vojni instruktori, i teroristi Al Kaide.

Deo zarade Bin Ladenu

Stvaranje kriminalističkih organizacija na Kosovu i Metohiji novcano je, izmedju ostalih, pomagao i Osama bin Laden. Nasi izvori iz Pristine tvrde da dve trecine prihoda koje je stvorio organizovani kriminal na Kosovu i Metohiji ide vodji Al Kaide.

NEMAMO KONACNO RESENJE

U vakumu vlasti koji na Kosovu postoji od odlaska ranijeg sefa UNMIK-a Hansa Hekerupa krajem godine, najcesce je pominjano ime ambasadora Dzona Menzisa, sefa kancelarije SAD u Pristini. U njegovoj organizaciji, a cesto i pred kaminom u njegovoj rezidenciji, okupljaju se pojedinačno ili svi zajedno lideri kosovskih Albanaca i Srba u pokusajima da se dogovore o izboru funkcionera novouspostavljene samouprave Kosova pod medjunarodnim protektoratom.

Nosilac doktorata sa Berklija, gospodin Menzis je specijalista za izgradnju demokratskih institucija i nevladine organizacije, s velikim iskustvom na Balkanu. Svojevremeno je organizovao otvaranje Americkog univerziteta u Bugarskoj, a odmah po potpisivanju Dejtonskog sporazuma postavljen je za ambasadora SAD u Bosni i Hercegovini. Tada se sprijateljio s Mihaelom Stajnerom, cijem se dolasku na mesto sefa UNMIK-a raduje.

Razgovor s ambasadorom Menzison, prvi za beogradsku stampu, vodjen je u ponedeljak u americkim prostorijama na Dragodanu iznad Pristine, u vreme dok su ulicama glavnog grada pokrajine demonstrirale hiljade Albanaca zbog hapsenja trojice bivših clanova OVK.

Razgovor smo poceli pitanjem kakva je tacno uloga kancelarije SAD u tekucim pregovorima oko izbora predsednika Kosova i predsednika vlade.

- Mi radimo zajedno sa svojim prijateljima i saveznicima, sa Ujedinjenim nacijama, zemljama clanicama NATO-a, Kfor-a, sa svima koji su ovde angazovani, i naravno sa svim stranama i partijama na Kosovu. Nemamo poseban interes za rezultat tih dogovora, osim da to bude deo demokratskog procesa. Ono sto pokusavamo, jeste da pomognemo ljudima da sami nadju put za resenje problema. Zato se sastajemo sa svima, dovodimo ih da svi zajedno razgovaraju, istrazuju razlicite opcije..

Zbog cega takvu medijaciju ne organizuje UNMIK, zasto ne na nekom drugom mestu?

- UNMIK nije zeleo da bude ukljucen u otpocinjanie ovog procesa. Mi smo zadovoljni sto smo, zajedno s drugima, pripremili mogucnost da se ljudi okupe. Nema razloga zbog cega bismo bili ukljuceni u oblikovanje ishoda sem sto su

ljudi zeleti da im pomognemo u trazanju mogucnosti da razgovaraju jedni s drugima.

Ipak je cudno sto UNMIK nije zeleo da ucini tako nesto?

- Nisam siguran da je to tako cudno, to je prosto nacin na koji se to ostvarilo. UNMIK ce mozda biti ponovo ukljucen, ne znamo jos. Videcemo sta ce se desiti u narednih nekoliko nedelja.

Gospodin Nebojsa Covic, potpredsednik Vlade Srbije, u jednom trenutku izjavio je da medjunarodna zajednica vrsi pritisak na srpsku stranu kada je u pitanju dogovor o izboru predsednika Kosova i predsednika vlade. Da li biste vi ipak vise voleli da vidite nekakav srpsko-albanski dogovor o tim funkcijama?

- Mi ne dajemo prednost nijednom konkretnom resenju, samo zelimo da vidimo da je vlada oformljena. Zeleli bismo da bude toliko siroko zasnovana koliko su spremni ljudi koji je prave, i da odrazava rezultate izbora. Izrazili smo zelju da vidimo "Povratak" kao aktivnu stranu koliko god je to moguće. Mislimo da mogucnosti za to postoje. Veoma nam je stalo da vidimo „Povrata“ kao deo tog procesa, ali niko ih ni na sta ne prisiljava. Ne mislimo da bi iko trebalo na nesto da ih prisiljava, bilo mi ovde, bilo u Beogradu. Oni treba da predstavljaju Srbe na Kosovu, interese onih koji ovde zive i ne treba da su podložni uticajima drugih nacija ili drugim uticajima.

Tesko je objasniti da ono sto ovde cinite u vezi s pregovorima oko izbora za najvise funkcije, predstavlja samo pružanje dobrih usluga. Ovako dugi pregovori pre se mogu videti kao slabost Sjedinjenih Drzava da ostvare uticaj na umesane strane.

- Mnogi ljudi ocekuju da mi nametnemo resenje, ali to nije demokratija. To nije nacin na koji mi radimo, nasa uloga ovde je samo da olaksamo, da im osiguramo mesto, da im omogucimo da smanje razlike, da istrazuju mogucnosti za izgradnju koalicija preko stranackih i etnickih linija, ali nije nas posao da namecemo resenja. Ne mislim da zbog toga delujemo slabo, to potvrđuje nasu resenost da necemo biti kolonijalna sila. To mi necemo raditi i medjunarodna zajednica nije ovde zbog toga. Mi smo ovde da pomognemo samoupravu, ali prva odgovornost samouprave je da upravlja. Pokusavamo da nadjemo nacin da pomognemo da oni upravljaju.

Postoje izvesna strahovanja medju Srbima da ce sporazum o saradnji UNMIK-a sa Beogradom, potpisan uoci izbora, biti delimicno napusten. Tokom izrade "Ustavnog okvira", Srbi su bili gotovo iskljuceni iz tog procesa, a onda je uoci izbora potpisivanjem tog sporazuma i uspostavljanjem radnih grupa izgledalo kao da je Beograd sve vise ukljucen u probleme na Kosovu.

- To je ukljucenost koja je prirodna i neophodna. Ona nije bez granica, ali jeste prirodna, kao sto rekoh. I neophodna, jer se moramo baviti pitanjima koja prelaze administrativne i druge granice. Potrebni su nam ti odnosi i potrebno je da budu dobri, snazni i prikladni. Na svakom stupnju Srbi su bili ukljuceni u ono sto se desava i oni ce nastaviti da igraju veoma znacajnu ulogu.

Koliko redovne kontakte imate sa Srbima na Kosovu a koliko sa Beogradom?

- Sa Srbima iz Beograda zapravo i nemam, ali sa Srbima na Kosovu sam stalno u kontaktu. Sreo sam skoro sve clanove koalicije „Povratak“ vise puta, mnogi od njih su dolazili i kod mene kuci. Mi imamo vrlo ziv interes da se to desi unutar citave srpske zajednice na Kosovu. Ja redovno posecujem mesta na kojima Srbi zive, potpuno sam svestan njihovih briga i blisko saradjujemo s mnogima od njih.

Kako komentarisete nedavno hapsenje tri bivsa clana OVK koji su bili deo nekakve tajne sluzbe, koja je, izgleda, pratila i clanove UNMIK-a i Kfor-a? Imajuci u vidu i svakodnevne demonstracije na kojima se zahteva njihovo pustanje iz pritvora, ne mislite li da sve to moze biti opasno?

- Nadam se da nije opasno, policija radi svoj posao. Ne znam detalje slucaja i ne mogu ga komentarisati, ali nadamo se da neće biti opasno, zakon je zakon. Jedan od glavnih

razloga zbog koga smo mi ovde jeste uspostavljanje vladavine prava, prvenstveno prava, da niko ne bude iznad zakona i da sistem zaista funkcionise. Vaznost zakona je primarna i pravosudni sistem ce ustanoviti da li ima krivice ili nema. Dakle, vi ne biste rekli da to moze signalizirati novi, cvrsci pristup prema bivsim clanovima OVK?

- Nemamo predrasude, potpuno je pogresno misliti da imamo. Nas interes je vladavina prava, nadam se da su ta hapsenja u skladu s tim i da nisu bazirana na predrasudama prema onome sta je neko radio u proslosti, nego samo u slucaju kada se to protivi normama drustva i zakona. Radimo s mnogim ljudima koji su bivsi clanovi OVK i verujemo da svi oni imaju svoju ulogu u drustvu. Ali zakon je suveren i tako mora biti da bi drustvo funkcionisalo, posebno demokratsko drustvo.

Dakle, nema osnova za spekulacije da medjunarodna zajednica ne zeli da vidi Hasima Tacija kao premijera upravo zato sto je i on bio u OVK?

- Apsolutno nema takvih preduslova, to nije nasa namera, mi to nikada nismo rekli niti podrzavamo takvu ideju...

A kako se osećate kada vidite parole "Okupatori napolje" na demonstracijama u centru Pristine? Cini se da medju Albancima zahvalnost prema medjunarodnoj zajednici pocinje da nestaje.

- Nisam primetio da nestaje, mislim da ljudi cene ono zbog cega smo ovde - da stvorimo bezbedno okruzenje, sto radi Kfor, da uspostavimo vladavinu prava, jednakost svih gradjana pred zakonom i da niko ne stoji iznad zakona. Oko toga je najvise koncentrisan nas rad. Neki ljudi mogu reagovati, ali ja ne vidim to kao odbijanje medjunarodnog prisustva. Ljudi cene prisustvo Kfora i ono sto mi pokusavamo da uradimo. Ima onih koji su ukljuceni u ilegalne aktivnosti i oni to ne cene. U svakom drustvu oni su neprijatelji dobre uprave i demokratije. Ti ljudi mozda mogu da pobude strast medju stanovnistvom, ali ne zadugo niti veoma duboko. Ne vidim odbijanje medjunarodne zajednice, to je nesto za sta se mi nadamo da ce biti reseno na sudu, gde je jedino prikladno mesto.

Da li ocekujete povratak veceg broja Srba na Kosovo sledeceg proleca?

- Ne znam. Nadam se ce da svi ljudi koji zele da se vrate, to moci i da ucine. To je nas cilj. Mi smo posveceni stvaranju

bezbedne i sigurne sredine da ljudi mogu da se vrate. To trenutno nije savršeno, situacija je takva da nema uslova za sve da se vrate, ali nas cilj je da je napravimo takvom da to bude moguće. Da se svi ljudi vrate svojim domovima. Kada je rec o najvažnijem pitanju, za Srbe najvažnijem problemu nestalih, u tome nema napretka.

- U toku su mnoge diskusije, ima nekih ideja. Ja ne bih želeo da se unesem u diskusiju između UNMIK-a i odgovarajućih vlasti, ali mislim da ima napretka. Taj napredak je nedovoljan. Sto se nas tiče, mi bismo želeli da porodice saznaju šta se desilo s njihovim voljenima. Verujemo da to treba da se desi što je moguće. Da, ima stvari kojima se treba pozabaviti, ali mislim da se na njima radi.

Mozete li biti malo precizniji kada je rec o vašem viđenju budućeg konačnog rešenja statusa Kosova?

- Preravno je o tome govoriti, sve dok nemamo uslove u kojima će funkcionisati samouprava, s vladavinom zakona, poštovanjem prava svih ljudi, bezbednošću, procvatom ekonomije i razumevanjem i uspostavljanjem demokratskih institucija. Mi nismo blizu toga, ali nemamo predrasude, to je stvar diskusije i ne zasniva se na našim željama. Do određenog stepena to će biti zasnovano na onome što se desava ovde. Daleko smo od toga da određujemo kakav može biti konačan status i više od toga stvarno ne mogu da komentarisem.

Kako vidite budućnost jugoslovenske federacije, imajući u vidu pregovore između Srbije i Crne Gore i eventualne posledice na Kosovo u slučaju odvajanja Crne Gore?

- Verovatno bi trebalo da pitate mog kolegu, ambasadora Montgomerija o tome, jer to nije u mojoj nadležnosti. Postoji interes za pitanje šta budućnost SRJ znači za Kosovo, ali ne mogu da komentarisem hipotetičke situacije.

Da li mislite da će Rezolucija 1244 ostati važna iako ne bude SRJ?

- Zaista ne znam. Moraćemo da čekamo i vidimo šta će se dogoditi.

Postoje li razlike između pristupa SAD i Evropske unije kada je rec o Kosovu i uopšte o balkanskim pitanjima? Postoje inicijative za povlačenje američkih trupa iz ovog regiona, ali istovremeno i utisak da će SAD zadržati odlučujuću ulogu kada je rec o ključnim odlukama, uključujući i status Kosova.

- Ne mislim da ćemo mi zadržati odlučujuću ulogu, mi ćemo biti samo jedan od učesnika u diskusiji. Uvek će postojati neke razlike u pristupu, ali te su razlike male, i ne tiču se strategije. Podržavamo Rezoluciju 1244, kao i naši saveznici. To je izvrstan dokument koji definiše naše ciljeve, ono šta pokušavamo da učinimo i put koji je pred nama. Podržavamo to isto kao i naši prijatelji i susedi u Evropi i ovde. Sto se toga tiče, razlike su male.

SAD nemaju nameru da se povuku s Balkana pre nego što se posao završi i to smo ponovili više puta. Mi smo ovde da ostvarimo određene ciljeve koji još nisu dostignuti. Ima još mnogo toga da se uradi. Da, mi bismo želeli da naše trupe odu kući, i to smo rekli više puta, ali mi smo zajedno usli u ovaj projekat i u njemu ćemo zajedno i ostati. U ovom momentu naš posao nije završen i nemamo planova da se povučemo.

Balkan neće biti zanemaren zbog Avganistana ili nekih drugih područja?

- Zaboga, ne! Fokus se može premestiti, ali mi nećemo zaboraviti. Nastavljamo da radimo, svi mi ovde, ostajemo potpuno involvirani i posvećeni nalaganju rešenja i izgradnji novih odnosa u regionu.

Ima li neke promene u politici SAD prema Balkanu, posebno kada je rec o Kosovu, posle događaja od 11. septembra?

- Postoji veza kada je rec o stabilnosti ovde i na okolnim teritorijama. Mi smo vrlo čvrsti u svojim izjavama da će provokacije od strane oružanih grupa biti smatrane kao podrška terorističkim snagama. Izdali smo snažna upozorenja da stanovnici Kosova ne smeju biti uključeni u takve akcije, bilo ovde, bilo na susednim teritorijama. Stojimo i dalje pri tim upozorenjima.

Specijalni izaslanik SAD nadležan za saradnju s Tribunalom u Hagu ambasador Pjer Prosper, nedavno se sreo s predsednikom SRJ Vojislavom Kostunicom u Beogradu. Među Srbima prevladava utisak da se vrsi snažan pritisak na Beograd za izručenja Tribunalu, dok istovremeno nema znakova da će neko od Albanaca biti optužen za zločine počinjene prema srpskim civilima na Kosovu.

- Mi ne kontrolisemo Tribunal u Hagu. To je međunarodni sud koji ima nezavisan status, a dobija podršku od međunarodne zajednice. Ne mogu vam reći šta oni misle, da li pripremaju slučajeve protiv nekoga ili ne, jer to ne znam. Mogu jedino reći da postoje ljudi koji su optuženi i oni treba da budu izručeni. Odgovornost za to je jasna. Za one koji još nisu optuženi, dokazi treba da budu prikupljeni i Tribunal će odlučiti o tome.

Smatra se da bi se pripadnici međunarodnih snaga na Kosovu plasili ugrožavanja sopstvene bezbednosti ako bi se takva akcija povelala protiv bivših lidera OVK, te da takve istrage neće biti dok su strane trupe ovde stacionirane.

- Dozvolite mi da kažem da to uopšte ne utiče na način na koji mi razmišljamo. Tribunal treba da optuži one za koje misli da su počinili dela vredna optužbe. Tacka.

Postoji li nešto što biste želeli naglasiti posebno kada je rec o Beogradu i kosovskim Srbima?

- Ne mogu da govorim o Beogradu, ali mi smo oduševljeni što su Srbi na Kosovu odabrali da učestvuju u procesu ponovnog razvoja, rekonstrukcije i izgradnje za bolju budućnost celog Kosova. Verujemo da svi ljudi s Kosova imaju pravo da budu ovde i žive u miru i prosperitetu. Posvećeni smo ostvarivanju takvih uslova i oni bi trebalo da budu optimisti kada je rec o budućnosti. Zaista smo u potpunosti uz sve ljude Kosova i nastavice tako da radimo.

I kada očekujete da će Srbi - članovi parlamenta moći da dođu na sednice Skupštine bez pratnje oklopnih vozila?

- Ne znam. Setite se da su osećanja duboka, ne možemo zaviriti u srce svakog pojedinca u svakoj ulici. Zato ne znamo kada će to vreme doći. Ono što možemo učiniti, jeste da napravimo okruženje toliko bezbedno koliko je moguće u sadašnjim okolnostima, imajući u vidu istoriju. Ali mi smo optimisti, u prirodi je ljudskog sistema da rane zaceljuju.

Svetlana Djurdjevic-Lukic

KNJIGE O ISTORIJI NAJVEĆA PREPREKA

Kosovska Mitrovica, 8. februara

U zgradi Tehničke škole u severnom delu Kosovske Mitrovice danas je održan, kako je rečeno, savetodavni sastanak

predstavnik regionalnog odbora Kosovske Mitrovice za obrazovanje i opštinskih administratora sa područja severa Kosova sa Majklom Bakstnerom, šefom UNMIK-ove kancelarije za obrazovanje iz Pristine.

Posle dvocasovnog razgovora, koji je bio zatvoren za javnost, novinarima se obratio šef kancelarije recima da se iz konsolidovanog kosovskog budžeta najviše novca na celom Balkanu odvaja za obrazovanje na Kosovu, koje će, shodno reformama u Srbiji, teći i u ovoj južnoj srpskoj pokrajini.

Kako je Bakstner kazao, UNMIK administracija, kojoj je u nadležnosti školstvo, ima potpunu kontrolu nad programom ne samo albanskog, već i srpskog školstva. "Radimo na tome", istakao je, "kako bi stvorili integrisani program za celo Kosovo, ali sa posebnim akcentom kada je u pitanju albanski, odnosno srpski program i program ostalih nacionalnih zajednica na teritoriji Kosmeta".

- Moram da kazem i to da radimo u tesnoj saradnji sa Republickim ministarstvom za obrazovanje i naša saradnja je jako dobra. Reforma obrazovanja koja će najesen biti u Srbiji, obuhvatiće i školstvo na teritoriji Kosova i Metohije, ali, da podvučem i to, da se oni neće razlikovati - naglasio je Majkl Bakstner.

On je istakao da se posebno vodi računa kada su u pitanju udžbenici istorije i to je najteži deo procesa stvaranja nastavnog plana i programa. "Jer", kazao je, "sadašnje knjige iz istorije vrlo su loše i na albanskom i na srpskom jeziku".

U kratkom obraćanju novinarima Bakstner nije propustio priliku da naglasi da je Ministarstvo obrazovanja u Beogradu deo multinacionalnog projekta koji se sada realizuje. Jer, rekao je, Kosovo želi da bude jedna od 15 članica sistema obrazovanja.

Kako se kasnije čulo, UNMIK administracija zadužena za obrazovanje na Kosmetu nije pritiskala srpske prosvetare da prihvate UNMIK-ov nastavni plan i program obrazovanja. Međutim, čuli su se komentari "da se nešto valja ispod zita". Kako nezvanično saznajemo, na sastanku Bakstner nije osporio i buduće davanje "stipendija prosvetarima" koji u ovoj južnoj srpskoj pokrajini, osim republičkih plata, primaju i kosovski dodatak unazad skoro tri godine.

Takodje, saznajemo da će UNMIK-ovo odeljenje za obrazovanje sa sedištem u Pristini, osim mesečnih stipendija, koje za nastavno osoblje iznose 140 evra, a za pomoćno 75 evra, po učeniku izdvajati mesečno 58 maraka. Receno je i to da je budžet za ovu godinu od strane UNMIK-ovog staba za obrazovanje u Pristini odobren u iznosu od više od tri miliona evra za područje Kosovskomitrovičkog regiona, a donacija će se odnositi i na severni srpski i na južni albanski deo grada.

B. Radomirović

Svakodnevnica srpskih đjaka na Kosovu i Metohiji

PUT DO SKOLE UZ PRATNJU

Kosovska Mitrovica, 9. februara (Tanjug)

Treću godinu od dolaska međunarodne civilne i vojne misije na Kosovo i Metohiju više od 800 srpskih đjaka u škole putuje isključivo uz pratnju naoružanih vojnika Kfora, piše "Jedinstvo".

Svaki drugi način putovanja je rizican, a od dolaska Kfora, iz Pristine svakog dana 36 srpskih osnovaca i srednjoskolaca putuje u pratnji švedskih i britanskih vojnika do Lapljeg Sela i Gracanice, gde pohađaju nastavu u osnovnoj i ekonomskoj školi i gimnaziji, piše taj nedeljnik.

Španski vojnici obezbeđuju prevoz i pratnju srpskim đjacima iz sela Banje i Suvo Grlo, a u Kosovskoj Kamenici svakog jutra ruski vojnici staju na celo kolone od stotina osnovaca, koje iz jednog dela grada sporednim ulicama s puškama u ruci i prstom na obaracu prate do škole.

U Obilicu zuto obojeni školski autobus sa srpskim đjacima redovno prati oklopni transporter norveškog Kfora, prolazeći kroz svih šest naselja u kojima žive Srbi.

Škola "Branko Radicević" u Obilicu je opasana bodljikavom žicom i pod stalnom je stražom, a srpska deca za vreme odmora ne smeju u dvorište zbog stalnih provokacija. Nastava i odmori, radost svakog đjaka, odvijaju se iza resetaka na prozorima učionica te osnovne škole.

U južnom delu Kosovske Mitrovice među više od 75.000 Albanaca samo je jedan srpski đjak - učenica šestog razreda Sneža Koljenskić, piše "Jedinstvo".

Svako jutro trojica naoružanih francuskih vojnika prate malu Snežanu od kuće u južnom delu grada do škole u severnom delu grada, a po podne je opet isprate preko mosta do kuće i roditelja.

Iz srpskog sela Svinjare, nadomak Kosovske Mitrovice, s južne strane grada, devet učenika svakog jutra u minibusu ojačanom resetkama stiže do škole u severnom delu Mitrovice u pratnji grčkih vojnika.

U Lipljanu srpski đjaci nemaju ni školu ni pratnju. Tamo ih kroz baste i precice roditelji vode u privatnu kuću gde se održava nastava, jer velika zgrada Osnovne škole "Braca Aksić" i Poljoprivredna škola već dve i po godine služe samo Albancima.

Iako ima školskog prostora, za srpske učenike nema mesta, piše "Jedinstvo".

METOHIJA U GROCKOJ

U maloj varosi Grockoj, nadomak Beograda, smestio se, posle proterivanja iz prelepog metohijskog grada Prizrena trener prizrenskog karate kluba METOHIJA Branislav Stankovic.

Cim se malo privikao na Grocku, krenuo je u formiranje karate kluba DUNAV i dobio pomoc Danskog saveta za izbeglice. Okupio je decu izbeglica, prognanih ili raseljenih lica i mestane, njih cetrdesetak uzrasta od 5 do 18 godina. Uz učenje borilackih vestina, deca i omladina provodi vreme u igri i druzenju.

Vec na Uskršnjem turniru u Kragujevcu, odrzanom 08.04.2001. mladi karatisti iz Grocke osvajaju cetiri prva, jedno drugo i jedno trece mesto.

Nepunih mesec dana kasnije, na Djurdjevdanskom turniru u Markovcu osvajaju jedno drugo i jedno trece mesto.

U Kragujevcu, na masovnom Turniru prijateljstva i Vidovdanskom turniru osvajaju po jedno prvo mesto, vise drugih i trecih mesta.

Krajem prosle godine u dvomecu u Grockoj ubedljivo su pobedili znatno stariju ekipu VITEZ iz Vince.

Iako zaokupljen treningom svojih pitomaca, trener Branislav Stankovic se setno pita: Kada cu se vratiti u rodni Prizren i nastaviti rad sa karate klubom METOHIJA.
